

Геращенко Віта Володимирівна –

аспірант кафедри педагогіки і психології вищої школи Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: формування професійної компетентності майбутніх викладачів правознавства у вищих педагогічних навчальних закладах.

e-mail: vita_0792@ukr.net

DOI <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-1-143-148>

УДК 378.091.3-051:347.96

ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ЯК СКЛАДНИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАВОЗНАВСТВА

У статті досліджується професійна діяльність викладача правознавства, розкриваються деонтологічні вимоги, які висувають до майбутнього спеціаліста. Особлива увага приділяється формуванню викладача правознавства як професіонала, сприянню вироблення у нього почуття внутрішнього імперативу службового обов'язку та психологічної підготовки до майбутньої професії. Висвітлено зарубіжний і вітчизняний досвід запровадження етичних правил правника. Підкреслено роль європейських і міжнародних стандартів правничої професії у контексті функціонування правової системи України. Визначено роль та місце деонтологічного підходу до формування світоглядної культури майбутніх викладачів правознавства.

Ключові слова: юридична деонтологія; професійна етика; викладач правознавства.

Постановка проблеми. Сьогодні постала нагальна потреба у підготовці висококваліфікованих фахівців сфери права, які б володіли необхідними знаннями, уміннями й навичками, високим рівнем інтелекту, були носіями правди та справедливості, гуманізму та милосердя, обізнаними у питаннях професійної етики, служили еталоном виконання професійного обов'язку правника. Особливо це стосується викладачів правознавства, які у своїй професійній діяльності взаємодіють із студентами, у яких відбувається становлення емоційно-вольової сфери. Це вимагає від педагога відповідного етичного ставлення та високої моральної культури. Тому оволодіння викладачем основами професійної етики підніме рівень його професійної підготовки, допоможе з гуманістичних позицій вирішувати складні завдання у процесі роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему деонтологічної підготовки педагога вивчали М. Васильєва, А. Максютів, А. Тимченко, В. Артемов, Г. Полякова та ін., юридичної деонтології – Г. Тимчук, С. Гусарев, О. Тихомиров, В. Ухач, В. Молдаван, І. Бризгалов, С. Сливка, Є. Гіда, В. Ткаченко та ін., професійної етики – Л. Штома, А. Чумак, Н. Стельмах, А. Назарова, О. Макаренко, В. Бралатан, А. Булда та ін.

Підручник «Вступ у юридичну спеціальність» С. Алексєєва (1976 р.) – це перший крок на шляху до створення нової юридичної науки, хоча у той час термін «юридична деонтологія» ще не використовувався. Автор підручника дослідив проблему й виклав важливі

5. Lozovoi V. O. Profesiina etyka yurysta / V. O. Lozovoi. – Kharkiv : Pravo, 2004. – 176 s.
6. Sushchenko V. M. Yevropeiski ta mizhnarodni standarty pravnychoi profesii v konteksti funktsionuvannya pravovoi systemy Ukrainy / V. M. Sushchenko // Naukovi zapysky NaUKMA. – 2016. – S. 22 – 25.
7. Tymchuk H. S. Universytetska osvita ta yurydychna deontolohiia / H. S. Tymchuk. – Kyiv : KNEU, 2011. – 210 s.
8. Tokarchyk R. A. Yurydychna etyka / R. A. Tokarchyk. – Kyiv : Takson, 2009. – 356 s.
9. Ukhach V. Z. Yurydychna deontolohiia i profesiina etyka / V. Z. Ukhach. – Ternopil : Vektor, 2015. – 335 s.

Герашченко В. В., аспірантка кафедри педагогіки і психології вищої школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

ЮРИДИЧЕСКАЯ ДЕОНТОЛОГИЯ И ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ЭТИКА КАК СКЛАДОВАЯ ПОДГОТОВКИ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ПРАВОВЕДЕНИЯ

В статье исследуется профессиональная деятельность преподавателя правоведения, раскрываются деонтологические требования, предъявляемые к будущему специалисту. Особое внимание уделяется формированию преподавателя правоведения как профессионала, содействию выработке у него чувства внутреннего императива служебного долга и психологической подготовки к будущей профессии. Освещены зарубежный и отечественный опыт внедрения этических правил юриста. Подчеркнута роль европейских и международных стандартов юридической профессии в контексте функционирования правовой системы Украины. Определены роль и место деонтологического подхода в формировании мировоззренческой культуры будущих преподавателей правоведения.

Ключевые слова: юридическая деонтология; профессиональная этика; преподаватель правоведения.

Herashchenko V. V., Postgraduate of the Pedagogical and Psychological Schools Department of the National Pedagogical Dragomanov University

LEGAL DEONTOLOGY AND PROFESSIONAL ETHICS AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF TEACHERS OF LAW

This article examines the professional activities of a teacher of law, reveals the ethical requirements for the future specialist. Special attention is paid to the formation of the teacher of law as a professional, promoting the development of his sense of inner imperative of duty and psychological preparation for the future profession. Foreign and domestic experience in the implementation of ethical rules of the lawyer is analyzed, in particular, ethical principles of the legal profession, which was reflected in the General principles for Puutarhastha of lawyers, adopted by the Council of the International Bar Association, the Ethical rules of the lawyer of Association of lawyers of Ukraine, “the Ethical code of the scientist” was adopted by the academic Council of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, which establishes the ethical relationship between all participants of the educational process. The role of European and international standards for the legal profession in the context of the functioning of the legal system of Ukraine.

The essence of professional and legal ethics is disclosed. It is stated that professional ethics prevents conflicts and is constantly evolving in the process of social life, and legal ethics forms the ethical standards, namely: professionalism, sincerity, politeness.

The role and the place of the deontological approach in the formation of philosophical culture of the future teachers of law are defined and it is stated that deontology preparation involves the formation of deontologic competence, which is one of the necessary components of professional competence of the teacher of law. Deontology competence includes such components as: motivational sphere, cognitive sphere, sphere of activity, reflective sphere. The author comes to the conclusion that in the system of professional training of the teachers of law there should be taught the legal deontology and professional ethics as the basis for professional training of future highly qualified specialists.

Key words: legal deontology; professional ethics; teacher of law.